

**VIKTORINOS, SKIRTOS VALSTYBINĖS LIETUVIŲ KALBOS
100-MEČIUI PAMINĖTI,
KLAUSIMAI**

Teisingi atsakymai parašyti pastorintuoju šriftu.

1. Šiaulių miesto savivaldybė ir Lietuvių kalbos draugija 2022 metais surengė 2021 m. Šiauliuose registruotų įmonių gražiausių lietuviškų pavadinimų konkursą. Kurie 3 pavadinimai buvo išrinkti gražiausiais?

- a) „Ryklis mėnuly“, „Paleisk plaukus“, „Skanus kampelis“;
- b) „Indigo dangus“, „Auksiniai namai“, „Laimingi dantys“;
- c) „Sėkmės gidės“, „Sodo daktaras“, „Stiprios siūlės“.

2. Kokiam Lietuvos rajone yra vietovardžiai Šveicarija, Venecija, Londonas ir Paryžius?

- a) Zarasų;
- b) **Jonavos;**
- c) Širvintų.

3. Kuri raidė laikoma tikrai lietuviška ir kas ją pirmą kartą pavartojo?

a) raidė *į* – ją pirmojoje lietuviškoje knygoje „Katekizmas“ 1547 m. pavartojo Martynas Mažvydas;

b) raidė *ų* – ją „Lietuviškos kalbos gramatikoje“ 1901 m. pavartojo Jonas Jablonskis;

c) raidė *ė* – ją pirmojoje lietuvių kalbos gramatikoje 1653 m. pavartojo Danielius Kleinas.

4. Kiek metų lietuvių kalbos rašomajai kalbai ir kiek lietuvių bendrinei kalbai?

a) **rašomajai kalbai – 475 metai, bendrinei kalbai – 121 metai;**

b) rašomajai kalbai – 121 metai, bendrinei kalbai – 475 metai;

c) rašomajai kalbai – 175 metai, bendrinei kalbai – 100 metų.

5. Kas sukūrė naujadarą „mokytojas“?

- a) Jonas Jablonskis;
- b) Kazimieras Būga;
- c) **Martynas Mažvydas.**

6. Bendrinėje kalboje ir bulves, ir medelius žmonės sodina, o kurioje tarmėje bulves sėja, o medelius diegia?

- a) pietų aukštaičių;
- b) vakarų aukštaičių;
- c) **žemaičių.**

7. Kas sukūrė žodį „laikrodis“?

- a) Jonas Jablonskis;
- b) **Simonas Daukantas;**
- c) Kazimieras Būga.

8. Kaip Mikalojus Daukša vadino kalbą?

- a) niūksmas;
- b) žosmė;**
- c) byla.

9. Kas rūpinosi lietuvių kalbos taisyklingumu ir parašė populiarią knygėlę „Kad mūsų žodis neverktų“?

- a) Aldonas Pupkis;
- b) Jonas Šukys;
- c) Vytautas Vitkauskas.**

10. Prieš 30 metų Paryžiuje UNESCO žiuri nusprendė, kad gražiausia pasaulio kalba yra:

- a) italų;
- b) prancūzų;
- c) lietuvių.**

11. Šiauliečiai kalbininkai, lietuvių kalbos vadovėlių vidurinėms mokykloms (bendra) autoriai:

- a) Kazimieras Župerka, Rūta Kazlauskaitė, Janina Barauskaitė;
- b) Genovaitė Kačiuškienė, Giedrė Čepaitienė, Juozas Pabrėža;
- c) Kazimieras Župerka, Vytautas Sirtautas, Giedrė Čepaitienė.**

12. Kuriuo iš šių dokumentų lietuvių kalbai pirmą kartą suteiktas valstybinės kalbos statusas?

- a) 1992 m. Lietuvos Respublikos Konstitucija;
- b) 1928 m. Lietuvos Valstybės Konstitucija;
- c) 1922 m. Lietuvos Respublikos Konstitucija.**

13. Kurio varianto žodžiai parašyti taisyklingai?

- a) super-greitas, super-veteranas, super-šeštadienis;
- b) superherojus, supermodelis, superautomobilis;**
- c) super maistas, super žvaigždė, super taurė.

14. „Tokios kalbos, kuri būtų tokia archajiška ir sykiu tokia moderni, pasaulyje daugiau nėra“, – teigė:

- a) Pjetras U. Dinis (Dini);
- b) Deividas Kristalas (Crystal);
- c) Audrys Antanaitis.**

15. Kuriame variante yra nevertotinas oficialiojoje kalboje žodis?

- a) sarmata, gėda, buljonas;
- b) bobutė, močiutė, failas;
- c) tėvukas, diedukas, makiažas.**

16. „Kalba yra didžiausias mūsų tėvų palikimas, ir vaikai, kurie tą palikimą griauna, yra nevertingi vaikai“, – sakė:

- a) Zigmas Zinkevičius;
- b) Juozas Balčikonis;**
- c) Aldonas Pupkis.

17. Kaip reikia kirčiuoti?

- a) medžiaga;
- b) medžiaga;
- c) norminiai abu variantai.**

18. „Frazeologija yra stiliaus aukso valiuta, jo ramsčių ramstis“, – rašė:

- a) Juozas Pikčilingis;**
- b) Regina Koženiauskienė;
- c) Kazimieras Župerka.

19. Kada ir koks dokumentas lietuvių kalbai sugrąžino valstybinės kalbos statusą?

- a) 1928 m. Lietuvos Valstybės Konstitucija;
- b) 1988 m. lapkričio 18 d. paskelbtas Aukščiausiosios Tarybos įstatymas, kuriuo tuometinė Konstitucija papildyta 771 straipsniu;**
- c) 1992 m. spalio 25 d. referendume priimta Lietuvos Respublikos Konstitucija.

20. Kurioje Šiaulių mokykloje ilgiausiai veikia Lietuvių kalbos draugijos grupė?

- a) Šiaulių universitetinėje gimnazijoje;
- b) Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijoje;
- c) Šiaulių Gegužių progimnazijoje.**

21. Kada pateisinama žodelių „bile / bele kas“, „bile / bele kaip“ vartoseną?

- a) viešojoje kalboje;
- b) meninio ir publicistinio stiliaus tekstuose;**
- c) įmonių pavadinimuose.

22. Kuris sakinys taisyklingas?

- a) Kažkada tai turėjo atsitikti;**
- b) Jis kažkiek tai nusipelnęs miestui;
- c) Lyg tai esu ten buvęs.

23. Kurioje eilutėje surašyti zoonimai?

- a) karvė, šuo, katinas, arklys;
- b) Žibutė, Lordas, Micius, Baltuolis;**
- c) karvė Žibutė, šuo Lordas, katinas Micius, arklys Baltuolis.

24. Šiaulių mikrorajono pavadinimas LIEPORIAI kirčiuojamas taip:

- a) Lieporiai, Lieporius;
- b) Lieporiai, Lieporius;**
- c) Lieporiai, Lieporius.

25. Kurios gatvės Šiaulių mieste nėra?

- a) Žvaigždžių;
 - b) Saulės;**
 - c) Rūko.
-